

Եւ, պոռ վերէն սրիւհ գողվէլթիւրէ թաս-
թը իթաթթա ալընտը զանն օրոնան
գաւմլար՝ եարըն ֆըրսաթ պուտուզլարը
կիպի եինէ խնան խտէէք, թէսկինի ին-
թիւլ իչին ագահապ զանն ուսմուտ էլը
վաթթիւն թէէսթարաթընն Ռոճըպ օւ-
սուգասան պաշգաւ, էլըը զըրսաթ իչինան
էքսէրիս իթրթիթանլար տախի տախիլ օ-
լուպ, էհալիճէ մապէէսը ասլի իսէ, հիւ-
քիւմէթը մէշրութանըն ճիւմէի չէրայի-
թինտէն օլան հուրրիյէթէ մայիք օլմա-
մատուրթ օլմալլէ, հիւքիւմէթին գողվ-
էլթիւնէ գարըը գաթթի տէրքար օլուն է-
հալիթին հալի, էվթօրա խալգընն տախի
թէէսթարաթն սէպկպ օլուր, վէ կէրչի
հիւքիւմէթինէ գարըը խնան իտէն պիր
գաւմլըն թէսկինիլ հիւքիւմէթը մէթպու-
ես ալիտ օլմասը հասէպիլլէ, սաիր սէվ-
լէթէր՝ օ հիւքիւմէթին ուսմուրը տախի-
լէէսինէ էսասնէ միւտախիլէ իթմէշրէթէ
տէ, ալիպիէ իմտաւ իթմիք՝ միւգթիէքի
թիպպիլիւն ինսանիլլանն օլմալլէ, էվ-
թագ խալըը իգհարը չէֆագալիլ, դա-
գէթլար փաւթթալը չիքսայէթէ պաշ-
լարլար վէ նհիսէթ խալգ զալիսանէ կէլէրէք
տէլլէթը մէթպուտալարըը միւտախիլէ
մէճպուր իտէրէր, իչիթ Արնապուտալը
իսեանընն միւլայիմանէ թէսկինիէ տաիր
րուսիս իլէ իվթիթիս սէվլէթէրիլն Պա-
ւը Ալիէ տաթիլէն նասալլար սուրէ-
թիլլէ վուգուտ հէլէն՝ միւտախիլէլէրի
պու ճիւլթլէ վագը օլմուշ տըր, Շու-
հալտէ էլըը գընամ՝ պու իմտաստան ճէ-
սաթթ ալարագ, թէրքը սրիսա տաիր
քնիտիլթիլլէ խնանըն թէսկինիէ մլմուր
օլան գօլ օրտու գօմաստանը պիյիսիտէ
վուգուտ պուլահագ միւգաքէրէտէ, մագ-
սայլարիլլին թէմաթիլ հուսաթիլ խուսա-
լընսան իթրաթ իտէրէր, վէ օլ պապաթ հէր
քէն գարաթ վէրէրիլ, վէ հիւքիւմէթը Ահ-
իլիճէ նէ տէրէճէ միւսաստէ օլուսուր-
սա, թէվասաթիլ իտէն տէվլէթէր կէնէ
տաթթանէ օլարագ պուսուտ սէնէտ իթթի-
խալ իթիպ, պիր տահա պուստան տէօ-
նիլլէմէք, վէ էրպապը գընամըն իշպու-
մալվաֆֆագայէթի օաիր գաւմլարա սուր-
միտալ օլուր, իշթէ բէվիշը հալ հագըր-
սա կէօրիւնն թէշիլէ պու տըր, Հիւ-
հիւմէթ մէշրութանըն իլանլուտ, ուսմուտ
հիւպիլնէ կէօրիւնն ֆարթը նշաթ իլէ
չիմաթի խօշիուտսուլլըըն սէպկպիլլին
քիսի մուամէլթըմըղտա արաւալը, վէ օ
սէպկպիլլին իլալէսիլնէ չալըլըմալը տըր,
— մագաթ էքիլնուսի, չիմաթ հաստ
օլուտէ մլմէքէթին թէրպիլէի սիւսայիլէ-
սի խալիլ էլէրի կիթուր, Միւլթէլիֆ քօ-
լիթիգա ֆըրգալարը հուսուլէ կէլիսօր,
Պուսիլար եարըն մէվգըր իքթիտարա տա
հէլէպիլլէրիլ, ոահա մէշրութիլթէրէրէ-
րանն պիր սուրէթտէ մլմէքէթին իտա-
րէսիլնէ չէ ալպիլիլլէրէր:

— Տիւնները խտարելի էլ է աւստաք հան-
կը ֆըրքա ուուր իսէ ուսուէն, հիւքէթը
հիւքիւմէթի իտարիէ մէյն քէթմաէ իճապը
հալէ կիօրէ հարէ քէթի իթմէքաէ տըր, մա-
ղաթ աաըլ մաաաէ հէր էէր իէյն իճապը
հալի թաղաիթ միւղթէտիթ, աղրաղը
չախաիսիւն աթի աաէտէր պուսոււնաը-
մաղ աթըն Ասըլ տիղքաթ ուունաճաք ճի-
հէթ պու աթըր:

ԵՆՄԵՆ ՎԷ ԱՐՆԱՎՈՒՏԸԳԻ ՄԷՍԵԼԻԿԵՐՈՒ
— Բաշա հազարէթլէրի, սէլահաթը Բա-
ալշահի իւզէրինէ Արնափուսուրդ մէսէլէ-
սինին հէ՛ շէքլ ալահաշընը թախմին պու-
նդուրուհօրսնուդ :

— Սէյեանաթը Շահանէնին խաղի իւ-
զէրինէ թէնսորի բէք պէօլիւք տիրւի,
Հիւքիւմէթ, պօւնտան իսթրիփատէ իթ-
մէլի տիրւի:

— Երեսփոխարէն պազը մէթալիպ-
լէրի վար. պոսիլար զապուլ օրունիալը՝
մը տըր :

— Արնազուտաւարն մէկ ալիպի նէ օւ-
տուղընը պիլմէ հօրում. փաղաթ Օսմանլը
պիլրիկինէ խալէլ կէթիլմէ ք շարիլլա,
կէրէք Արնազուտաւարա վէ կէրէք սաիր

անասարըը Օսմանիէէ, Գաւառնըը Էստամբուլն
պահիւ իլլէտիկի հռաքուք վէ սէլահիլէի
տիրիդ իտիւմէի տիր, Սանիէն՝ հէր գաւ-
մըն պիտի ախիւաք վէ ատաթը օլուալէ,
հէր եհրին հալ վէ մէվզըի նաղարը իթի.
պարա պալնարաք, օնա կօթէ հիւսնի ի-
տաւէ օլաւնալը արը:

— Տիւրք Ձախը տէ՛վէ՛թ լինի՛նք, մէ-
մայի՛քը Օսմանի՛է ի՛նչն ի՛նչ վստի՛
մէ՛զդու-
նի՛յն թարաֆտարըսը՛ւք : հաթ թա առե-
մը մէրքէ՛ղի՛ն Սէօզլէրի՛ն հուսուէ՛ կէ-
թը լէպի՛նէ՛ն սուր թէլադգըլարտան
գօրգմաեօրսունու՛ք :

— Տէվզը իսթիպոստոս ճարի օւլան
 ուսուղը մէրքէզիլէթին պաքստընոտ իւ-
 դար իթմէֆ մէվէքէթի իզար իլլմէք
 վէ թէրազըբեսթըն իմէյիթինի ազըրլա-
 սորմազ տըր: Մէրքէզիլէթ ուսուղինին
 նէֆ մուհսէննաթըվ վար տըր: Տէվզը սա-
 ւազարտա օլուղըը կերպ, պիր վիլլէթ ու
 պիր գազա մալ միտտիրի՝ պիր մաշա վէր-
 մէք, Խախօտ պիր մարաֆա բարա սարֆ
 իթմէք իլին լիվանա վէ լիվանան վիլա-
 ճէթէ վէ վիլանէթանն Մալիէ Նէզարէթի-
 ճէ իսթմէ վէ իսթիլզան ինէ, էթրէ ինթի-
 ճար իսթմէքա ֆայտէ Նէֆ տիր, վէ սաթի
 ուսուղըր սաթէէ տաիր վիլանաթոտան Նէ-
 ճարէթլէրէ իշարը քէշֆիլէթ վէ մուխա-
 պէրէ ինէ մազըթ զալ իթմէքտէն իսէ,
 վալի վէ միլլէսարըրֆլար գանուռ տա-
 իսթիսինտէ իճրաաթմ մէնզուռ իսթիլէնէր,
 իսթա ճիլ օլմաֆ մը:

— Թապիրի Եկմէն իշին տէ պէօյէ տիւ-
րւն/ւրսիւն/ւրզ :

— Էլ վրէժ, Ենժն զքթիս վառիսսընդ
տա սուրէթը խթիսնախդէտ խաարթ
ազազմ աքը, զաթէն Ենժնլիլէրն խթէ-
տիքէրէ՛ր հիւքէմէթը աստիճանէ պաշգա
պիր շնո ասիլի տիր, Պոնլարը խսեանա
լէնգապը խոն՛ն պիզիմ, օ վրէժթէն Եո-
թէտէն պէրի ճարի օւան սուր խտարէմիզ
տիր, հօգաա խաժմիլէթտէն սալա աքըլ-
մազ Խաթէմէզէր, ինլիպէթը սէնիլէյէ ի-
թաաթլաքը պէրքէմալ աքը, Պոնլար
հազգընտա իզալքը մէրհամէթլէ հոգազ-
վէ մէնափիլի տէվլէթլէ Ենժնէ ճալիլի
նիլն ինֆաւ վէ սաառաթլէ ճալլէրնէ սալի-
լէնգապը խտարէ ին թէնէսաթլէ ճմիլիթ խոր-
վիլ օլտա, զուհուրա կէլէն ինթիլալարա
նիհանէթ վէրիլմիլ օլուր, Պոն հօլտա, զէ-
մանը սաաաթլէթիմաթ, իմամ Եանհա իլէ
պիլմալխապէրէ, թարաֆընտան կէսոնէ-
նիլմիլ օլան միլթէպէրան իլէ միլգաքէ-
րէյէ պաշլանմըլ իլէն, խաթիֆամ իլգէ-
րինէ իլ ճայլէնէ զալմըլ խաթ, Պէնտէն
սօնլոր տա պիր շնո հարըրանմըլ օլտու-
լիլտան, կէլէն զէվաթ՝ Ենժնէ ամլէթ
խորպ, իմամ Եանհա մէլիուսէն երէն իս-
նանա գալգըլմըլ աքը, (Տէվպաթի)

ԳՍՏԸՔԵՅՑ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԼԱՐԸ

ՄԷՔԹԷՊԻ ԶԻՅՆԷԹԻ

Պու զղյնէթին թափսխաթընը սն
նխխնխնխնաւ եաղտըգտան սննրա, պու
խտտտտա «Հանդիսատես» իմդասըլա
պիր մէքթուպ աւտըգ: Պուստան, զիր-
տէքի մայիւմաթը իսթիխարան իտէրիզ:

Պրոսպեկտ էնթուզիան Յունիկը մինչև
Թէհլէ չափերումը պէր լծման արի տիր
ՊՊ. Գրիգոր Փախաշեան, Պողոս Աղաբ-
եան, Կիւլետէր Դաարիշեան, Օսէան Ճի-
պէնեան, Լեւոն Գրիգորեան, Մկրտիչ Ու-
շեակեան, Կարապետ Իգնատիսեան, Ռու-
սէն Պրոսպեկտ վե հերոսաբը Տէօքմէնեան

Բազմաբ կիւնքի զինանշանէ, մէքովէ-
պին ֆրանսերէճա մուսալլիմի Մ. Սանթոս
քէնտիսինին թէլէրի իթմիշ օլտուրը ֆը-
րանսերէճա կիւզէլ պիբ շիբրի, քէմալը
պէլլաղէթէ օգուժըշ արը, Պու շիբր Մօ-
տանըն ճալլպ ասիւմաթնա, Վէնէտիկ
Միլիթարեան քաշպլէրինէ վէ ուժուժ շա-
կիտանա խիթապ օլուպ, չազըրուն,
մուսալլիմին, սիննէ շէյնալսէթլինին բաղ-
մա, հէնզէ կիւնքէր ժախտու օյան շէվզ
ու պալադնիստէն միթիթէսթրէն, քէն-

տիսինինի Ֆէլզէլատէ ակադըմիա տինէ-
միշ տիր :

Հ. Սահակ Տէր-Մովսէսեանըն Վ.ին՝
մէքի՛նչպտէն մէէզուռն չըզան շակիրտանա
խիթապէն իրատ իթտիկի նաթզըն մու-
հրամ պիր գըամըն կէլէճէք նիւսխէմիզ-
տէ տէրճ իտէճէյիզ :

Զինեմք ինք իսկ ամեն տան էլ զվէլ, մէք-
թէ պին պիր ոէնէ ինն թաթիինէ տար
միւտորը մէքթէպ Հ. Արիստակէս վ.
Գասգանսիւնանն գրաւթ իթտէկի նութ
գըն սուրէթի տիր.

Հանդէսս վերջ ագնելէն առաջ, եթէ
կը ներէք երկու խաւք, մասնաւանդ թէ
կարեւոր ծառայողսմ յը ունիմ ընկիւք,
որուն ձայնը վաղուց ձեզի հասած պիտի
ըլլայ, եւ, ըսեմ, ժերուագիծը արդէն ձեզ -
զի Եստեղի չէ եւ յանկարծակիս պիտի չի
մերէն զձեզ:

Մեր այս Մօտայի Միլիթարեան վար-
ժարանը, իրեն բացումէն, 1869էն, 43
տարի ետքը, իբրեւ ծերացած զգալով
զինքը՝ իր շէնքովը, իր ուսման ծրագը-
րովը, Միաբանութիւնն հարկ համարեցաւ
տարելը։ Չանի մը, զուցէ և աւելի ժամա-
նակամրիցի մը համար, — զոր գործին
նիւյսացը լիայն կրնայ գլխանալ, — փակել
կրնայ։ չի՛նուէր ինձնովն Խորոզդիւտ կամ
լուսաւոցանիւտ նպատակով, որուն ի մօ-
տոյ ձեռնարկումը կը սկսի։

Յետոյ, թէ ի՛նչ նոր յայտագրով պի-
տի բանայ զայն վերստին, այսօրեանէ յայ-
տարարելու բաւական գիտութիւնը և հե-
ղինակութիւնը ինծի կը պակսի:

Իսկ թէ Միաբանութիւնը՝ Գասը-զիւ-
ղէն զեւրոսը բերին կեդրոններ ալ փնտոց-
ուր կարենայ կանգնել այս հաստատու-
թիւնը, անկէպէս մեր ներքին ժամանակա-
գրութեան մասը կը կազմէ, ռուսի և
աւելորդ է անոր վրայ խօսիլ:

Պիտերի վիակնեք Վարժարանս և Առ յա-
մանակ մը թէպէտ ե, բայց այս լուրը՝
կը զգաւ ցաւով՝ թէ այնչափ անորոգելի
պիտեր չի հնչէ այն ծնողաց համար, որոնք
ընտրեցին կամ կ'ընտրեն իրենց զաւակ
ներուն դաստիարակութիւնը մեր ուղղու-
թեանը յանձնել, Սակայն այն յարգելի ծը-
նողքները հարկ է անդարձաբաժնան եւ իւն-
կաւորման, թէ՛ երբոր հնարը եւ միջոցը առ-
նձուն կայ լաւագոյնը ընելու, պէտք է
գործնաւ միայն լաւով։ Մեր չօրջըր ան-
ընդհատ յառաջադիմութեան շարժումն
է, թալլել անգամ սկսանք օգուն ալիք
ներսուն մէջ, Միահամուռ ահագին արշաւի
մը մէջ կանգ առնելը, վատթարանալ է,
նշանակութիւններէ զուրկ ըլլալ, կորսուել,
մեռնել է, ե՛ն ինչ որ է, որոնք՝ անձին
տէր անձ մը չկայ՝ որ ուզէ նշխարվաւելի,
Ուրիշ իղծանքն պիտի ջնանքն՝ որ ոչ
միայն մեր այս տարուան չըջանաւարտ-
ներէն վննետիկի Մուրաւ-Ռափայէկեան
վարժարանը յանձնաւորել, այլ՝ անոնցմէ հե-
տեւորը դասին համար ալ պիտի աշխա-
տինք— վերագաղութեամբ մեր յաջողե-
լուն միջ— որ այս երկու մեծ բարերար-
ներուն հաստատութիւնները բարիքը կարե-
ւան իրենք ալ վայելէ։

Մնացածներուն, որ նոյնպէս միշտ
մեզի սիրելի են, ռուրիչ բան չունիմ այս
կէտիս ըսելու, բայց իթէ՛ մնա՛ք բարով,
ցտեսութիւնն, տարիէ մը վերջը:

Այս վարժարանին սահմանափակ փակ-
ման ղեկավարն, պարտքը կը համարվի խնդ-
րելու հետ մեր սրբերի և լեռնաբայ Ու-
ստոյցական մարմնին Կերտշամտուրթիւնը
հանդիսաբերել, որտեւ մէջ կան, — կ'ըսեն
խորեաթմի — որ այս կըրթարանին մէջ զը-
նեւան-երեսուն տարի է ուսում կ'աւանդեն
յաբըլեարներն են — պէտք է բուլ, — և ի-
րենց սրտերուն և մաքեբուն հետ, բաշ-
տաթիւ վարդպետներու (որոնց մէջ ես
ալ կը պարծիմ) և հարեւուրուոր աշակերտ-
ներու սիրտուն և մտքեր կապում են՝
երաւեստապարտ Պատմի իրենց, իրենց նե-
րողամտութիւնը կը խնդրեն, ըսի, այս
տարեւոր հրաժարականին մէջ որ իրարու
ստիպում ենք տալու — պարտքն հար-
կեցողելի է և կը սիրել յուսալ թէ՛ ի-
րենք մն որ այս պահուս մամէնն աւելի
բաթարտուն և զիտակից զգալումը պիտի
սունցանմ հոգողութիւն և ծախքերուն
սորենցմով Միաբանութիւնը կը նետունի նոր

վարժարանի մը հիմնարկելու՝ ժամանակիս պահանջմունքներուն համեմատ. իրենք մեղի հետ հաստատուած պիտի ըլլան այն համադրումով՝ թէ, միջավայրին բարձրանալովը, ազնուանալովը, իրենց բարոյական եւ ուսումնական գործին արդիւնքը աւելի օգտակար, աւելի խօսքեւ եւ աւելի փայտէն պատուանդանի մը վրայ դրուած պիտի ըլլան:

Եւ ոչ ոք կարծէ,— և այս բանն մասնաւորապէս կը յանձնադրեամ մեր միշտ համակիր հրապարակագրիւններուն ողջ մտտութեանը,— որ, Դիւարանութիւնը այս ոչ միտքը գործող՝ առանց զոտջութեան չէ որ փոխառութիւն կ'ըլլայ: Եւ ուն օգնութեան յոյսերու ետեւէն չի հստաչիւր ընդունայնոյ: Ամերիկեան և Յիւրիներու քաղժմերուն պէս, գրեթէ ամէն տարի ոչ կրեստաներ ունի, ոչ Մեկենասանի և ոչ անորոց շահագործելու ասպարէզը՝ իրենց դուրքէն և իրենց ինքուններուն կարեւորութիւնէն օգուտ քաղելով:

Միաբանութիւնը ինքը՝ — եթէ կրնայ
ըստիւ, — իրեն խնայող մատակարարու-
թեան զաւակն է, ինքնօգնութեան զա-
ւակը, անգամ ո՛ր այն դոյզն խմորը որ
կարեւոր էր՝ ձեռք ձգելէն ետքը:

Հարկ չկայ հոս խոստումներով: չարք
մը չուայիլ: և եթէ անցեալը բաւական
չէ ապագային խոստումներուն, թողունք
որ ինքն ինքնիրեն խօսի՝ այն ատեն երբ
վարժարանս զեղայօրէն բարձրացած՝ իւր
լայն ճակատը ցոլացնէ այս հմայիլ ծովա-
ծոցին հայիկին մէջ՝ իւր ավէն սարքովը:
Գիր: Աբրահար Նրամանով կ'իմացնեմ
որ Գեորգի-Զէրաւի Մկրտիմարեան վարժա-
րանը վազուած է ուսումնական տարե-
լըրջանի մը համար:

ՎՐԷՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԼԱՐԸ ՄԷՔԹԷՊԻ

Բանկայթխտէ Վիեննա Սիլվարեսան-
լարքըն թէվլիթի միւգաաֆաթ շէյնթիթի,
ընչչնսպիս հիւսիւ, հէր սէնս կիպի մէք
թէպլիս պարթիսինտէ մուսուպամէն իճար
սիւնիլմիւ տիւր՝ — Վէքիլ Արք. Յարութիւն
եպօ. Ճանաչան սապիթ շօքընթիս տէ,
կէէվիթպ, հաւընըպ Արք. Մատթիւս եպօ.
Սիւլիսան կէվիւ տիւր. Ավսթրիա-Մաճար
սֆարթիւնալն իթի Միճուր, Ռէքիպիւին
ճիվարլընտա քեպլին Բուս քիլիսիս պաշ
րաշիպի, ճէմասթիլըգտան հալլի միւսթէ-
րէմ իւնսպիլն, իթիլմիսպման վէ ֆամիւ-
սա պարթիս իլ պալլը հաւըն հանըիարը հա-
զըլ ապրուենըլար տըր:

Պու գինեխման, էրմենիճէ, թիւրքճէ, ֆրանսիացի, ալմանա վէ ինկիլիզճէ Իւրառ ուղնան նութգլար, վազը օւռն միւլ-քեւալէէթը վէ ինրա օւղնան պազը խօշ լուպինաթլար ալգըլանմը, վէ պիլլասաւ սա Սինանեան Յարութիւն էֆնին բեհա-սէթի ալթընտա պուլընան օրճէթօնըն ինրա իթթիկը պազը մուշիմ բարչուար, հնգիլալէ հէնթ Սիւթթար մարչը, պիւթիւն ճաղաղուն թաշտիրաթըն մազնար օւ-մըչ արորս :

Մէջքէպին բիւնօ մօւալլիմի Մ. Ա.
Կրալինա տախի՝ բիւնօ իլէ շակիրտանըն
գօրօյարբնա իշիբրաք իմմիշ տիր:

Արա հէրտէ շաղիրտանըն խիմէրի օ-
գոնարագ, իգթիտարլարը նիսպէթինտէ
միւքեաֆաթլար, թէվզի օլունմըշ արը :

ՊՈԼ ԱՆԷՆԷ մէքթէպին ճէման 104 նէ-
ֆէր շակիրտի օլուպ, պոռնլար միւսանընտա
խայրի թիւրք վէ թէպաալը էճնէպիլէտէն

պաշը շահիրտան տախի պուլունմըլ սըր :
Թերդեան Կ-Բաթրիգ նամընա Վէքիլի
Արհ. Յարութիւն Եպս. Ճամհեան , Վիէն-

նա Մխիթարեանկարը Աբգահայրը, մէջ-
թէպիւն միւստիրիչթի վէ գատիմ շակիր-
տանը ճէմիչթի թարաֆընտան, էն միւզ-

Թէտիր չափերտանա վերլիմէք իւզրէ, կիւ-
զէլ վէ գըյմէմտար հէտիյէլէր իթա գը-
յմիմ, արը:

ՊՈԼ ԱՆՆԷ, ՊՊ. ՇԱՐԼ ՊՕՆԷՔ, ԴՐԻԳՈՐ

18